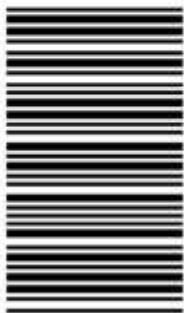

کد کنترل

522A

522

A

صبح جمعه

۹۷/۱۲/۳

دفترچه شماره (۱)

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمیرگز) – سال ۱۳۹۸

رشته فقه شافعی – کد (۲۱۳۴)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان عربی – فقه – اصول	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص مجاز و حقوقی نهایا با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برای مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

..... با شماره داوطلبی در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.
اینجانب

امضا:

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ أَوِ التَّعْرِيفِ (۱۰-۱)

۱- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ، وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحُكِّمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ...﴾:

(۱) مردمان ملت یگانه‌ای بودند آنگاه الله پیغمبرانی برای مژده دادن و انذار کردن مبعوث کرد، و با آنان کتاب حق را فرستاد تا داوری کند در آنچه بین خود اختلاف کرده‌اند!

(۲) مردم ابتدا امتی یگانه بودند و خدا پیغمبرانی را مژده‌آور و اخطارکننده فرستاد، و کتابی را به حق نازل کرد تا پیغمبران در آنچه مردمان اختلاف دارند حکمت کند!

(۳) مردمان در آغاز ملتی واحد بودند و الله پیغمبران را برای مژده دادن و برحدز داشتن ارسال کرد، و با آنان کتابی را به حق فرستاد تا بین مردم داوری کنند در آنچه اختلاف دارند!

(۴) مردم امتی واحد بودند و خداوند پیغمبران را مژده‌هند و هشداردهنده مبعوث کرد، و با آنان به حق کتاب را نازل کرد تا بین مردم در آنچه اختلاف کرده‌اند حکمت کند!

- ۲ «أَمْلِكُوا عَنِي هَذَا الْغَلامُ لَا يَهْدِنِي، فَإِنِّي أَنفُسُ بَهْدِينٍ عَلَى الْمَوْتِ لَنَلَا يَنْقُطِعُ بِهِمَا نَسْلُ رَسُولِ اللَّهِ!»:

(۱) این جوان را بشدت نگه دارید که پشت مرا نشکند، چه مرگ این دو را دریغم آید، تا با مرگ آنها نسل رسول الله قطع نگردد!

(۲) این نوجوان را مانع شوید تا بر من حمله نکند، زیرا من بر مرگ این دو تن بخل می‌ورزم، تا نکند با این مرگ دودمان پیغمبر خدا قطع گردد!

(۳) این نوجوان را دور از من نگه دارید تا مرا درهم نکوبد، چون من از مرگ این دو سخت بیمناکم، نکند مرگ آنها دودمان رسول الله را قطع کنند

(۴) این جوان را محکم از من دور کنید و گرنه پشت مرا خم می‌کند، چه من از مرگ این دو نفر سخت بیم دارم، که با مرگ آنها نسل رسول خداوند منقطع می‌شود!

- ۳ عین الصحيح:

(۱) إن مثل هذه الكتب لا تُعار من مكتبة الجامعة لكثره حاجة الطالب إليها: چنان كتابهايی به دليل
کثرت نياز دانشجويان به آنها، از کتابخانه دانشگاه امانت داده نمي شود!

(۲) أصبحت أمانتنا أكثر ما تكون بحاجة إلى التضامن و التعاون: امت ما اكنون بيش از پيش نيازمند
اعتماد متقابل و همکاری است!

(۳) لسنا في حاجة إلى أي من القوى العظمى للحصول على الاكتفاء الذاتي: ما براي دستيابي به توليد ملئى
به هيچيک از ابرقدرتها نياز نداريم!

(۴) أغلبنا بحاجة ماسة إلى معلم ماهر ندرس عليه: أغلب ما به معلمى ماهر نياز داريم که با روش او درس بخوانيم!
۴- «**توقّه فمتي ما شنت تبلوہ فکن معاديه او کن له نشبا!**»:

(۱) خود را از او حفظ کن و اگر بخواهی او را گرفتار سازی، با او لجاجت کن يا با او درآویز!

(۲) از او بپرهیز و هرگاه قصد آزمودن وی را کنی، با او دشمنی کن و عليه مال و منال او باش!

(۳) از او بر حذر باش و چون بخواهی او را بیازمانی، يا دشمن او باش يا مال و منالی در دستش!

(۴) خویشتن را از او دور بدار و هر وقت اراده کنی او را مبتلى سازی، با وی يا ستیزه کن يا گلاویز شو!
۵- «**و دع غمار الغى للمقدمين على رکوبها، و افتتح منهن بالبل!**»:

(۱) گرد و غبار محنت را رها کن، و از دنیا به اندک نعمتی بسنده کن!

(۲) رها کن اندوه بزرگواری را برای اقدام‌کنندگان، و تو خود به استراحت قانع باش!

(۳) غمهای بزرگ را برای اهلش رها کن، و خود به بلاهای کوچک در این روزگار بسنده کن!

(۴) گردابهای بزرگواری را برای شجاعانی بگذار که بر آن برمی‌نشینند، و تو خود به نمی از آن قانع باش!

۶- «از زمانهای دور تا به امروز بسیاری از دانشمندان و ادبیان به نوشتن شرح بر این کتاب روی آورده‌اند!»:
(۱) إن غالبية العلماء والأدباء من العهد البعيد و حتى هذه الأيام يبادرون بشرح الكتاب هذا!

(۲) قد أقبل كثير من العلماء والأدباء على وضع شرح لهذا الكتاب منذ أمد بعيد و حتى يومنا هذا!

(۳) إن أغلب العلماء والأدباء بادروا بإيجاد شروح على هذا الكتاب من الأزمنة البعيدة حتى اليوم!

(۴) قد أقبلوا الكثير من العلماء والأدباء لكتابه شروح على هذا الكتاب منذ زمن بعيد حتى هذا اليوم!

۷- «عجب اینست که زندگی ادبی در عصر بعضی دولتها و امارتها بحدی شکوفا شد که نظری آن در هیچ دوره‌ای دیده نشده است!»:
(۱) الغريب أن الحياة الأدبية ازدهرت في عصر بعض الدول والإمارات ازدهاراً لم ير نظيره في أي

عصر آخر!

(۲) من الطريف أن حياة الأدب في عصر بعض الدول والإمارات ازدهرت كثيراً إلى أن لم ير نظيره في
العصور الأخرى أبداً!

(۳) العجيب أن حياة الأدباء ازدهرت في بعض الدول والأمارات ازدهاراً بحيث لم يكن لازدهار عهد هكذا!

(۴) من العجب أنه في عصر الدول والأمارات الحياة الأدبية كانت تزدهر ازدهاراً لم يعهد العالمل!

-٨ «تا قبل از آن روزها هرگز ندیده بودم که کسی از خوشحالی گریه کند!»:

- (١) لم أر قطًّا قبل تلك الأيام أن أحدًا يبكي فرحاً!
- (٢) ما رأيت أبداً أحدًا يتباكي للفرح قبل تلك الأيام!
- (٣) لم أشاهد أبداً أحدًا في بكاء الفرح إلى تلك الأيام!
- (٤) ما شاهدت قطًّا إلا في تلك الأيام أن أحدًا يبكي فرحاً!

-٩ عين الأصح و الأدق في المفهوم:

- (١) لا تمنن تسكتُ: منت منه تا بيشتر بخواهی!
- (٢) و إنْ نظَنَكَ لِمَنِ الْكاذِبِينَ: تو را جز از گروه دروغگویان نمی‌پنداریم!
- (٣) تَاللَّهِ إِنْ كَذَّبَ لِتُرْدِينَ: به خدا قسم بدون شک نزدیک بود مرا به هلاکت افکنی!
- (٤) ظنُوا أَنَّ لَا ملْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ: دانستند که پناهگاهی از خداوند جز او را نیست!

-١٠ «أريد مكاناً من كريم يصونني!». عين الأقرب لمفهوم المصارع:

- (١) در پناه دولت او جایی می‌طلبم!
- (٢) از آسیب حوادث به جوار او پناه جستم!
- (٣) بخششده با مکانتی می‌خواهم تا بتوانم به او پناه ببرم!
- (٤) می‌خواهم از آسیب حوادث در جوار مأمون او محروس بمانم!

■ ■ عين الصحيح في التشكيل (١١-١٣)

-١١ «الأول الذي لم يكن له قبل فيكون شيء قبله، والأخر الذي ليس له بعد فيكون شيء بعده»:

- (١) يَكُنْ - فيكونُ - شَيْءٌ - قَبْلَهُ
- (٢) قَبْلٌ - يَكُونُ - قَبْلَهُ - الْآخِرُ
- (٣) لَهْ قَبْلٌ - قَبْلَهُ - الْآخِرُ - بَعْدُهُ
- (٤) يَكُونُ - فيكونُ - شَيْءٌ - بَعْدُهُ

-١٢ «أكل الفاكهة ينقى الدم و لا سيما تفاحة توكل بعد الفطور، أما أكلها قبل الفطور ولا سيما الطازجة منها فهي أكثر فائدة!»:

- (١) أكل الفاكهة - يُنقِّي الدَّمَ - أمّا أكلها قبل الفطور
- (٢) يُنقِّي الدَّمَ - ولا سيما تفاحة - توكل بعد الفطور
- (٣) أكلها قبل الفطور - ولا سيما الطازجة منها - أكثر فائدة
- (٤) ولا سيما تفاحة - أمّا أكلها قبل الفطور - ولا سيما الطازجة

-١٣ عين الصحيح:

- (١) جاءت عندنا مُضطربة طفلة و هي تبكي!
- (٢) لم يحصل على الجائزة ما خلا طالبة واحدة!
- (٣) أتعلم أنني زرته ليلة كنت أنت عندك!
- (٤) لم يفز في هذا السباق غير أربع طالبات!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصرفي (١٤-١٨)

٤- «لو ترى إذ وقفوا على النار فقالوا: يا ليتنا نُرِدُّ و لا نكذبَ بآيات ربنا». عین الخطأ:

(١) إذ: ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للزمان - وقفوا: فعل ماضٍ مبني للمجهول، نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة مضاد إليه

(٢) ترى: فعل مضارع، معتل و ناقص، و كذلك مهموز العين (حذف الهمزة واجب) - فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنت»

(٣) يا ليتنا: يا، حرف نداء أو تبليه - ليت: حرف تمني - نُرِدُّ: مضارع مبني للمجهول، نائب فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «نحن»

(٤) و لا نكذبَ: الواو حرف حالية - و الفعل مزيد ثلاثي من باب تعليل، و منصوب بحرف الواو الحالية

١٥- «نضع الموازين القسط ليوم القيامة فلا ظلم نفس شيئاً وإن كان مثقال حبة من خردل أتينا بها، و كفى بنا حاسبين». عین الخطأ:

(١) ظلم: فعل مضارع، متعذر و مبني للمجهول، نائب فاعله «نفس» - مثقال: خبر مفرد لفعل «كان» الناقص و منصوب

(٢) أتينا: فعل ماضٍ - معتل و ناقص (بدون إعلال) - بها: الباء: حرف للتعددية - ها: ضمير متصل مرجعه «مثقال» و تأثيره باعتبار المضاد إليه

(٣) نضع: مضارع - معتل و مثال (له إعلال الحذف) - الموازين: ممنوع من الصرف (منتهي الجموع) و مفعول به - القسط: نعت من باب «زيد عدل»

(٤) كفى: فعل ماضٍ، معتل و ناقص و له إعلال القلب - بنا: جار و مجرور و متعلقهما فعل «كفى» - حاسبين: تمييز نسبة و مميزة الملحوظي فعل «كفى»

١٦- «إنك لست بسابق أجرك و لا مرزوق ما ليس لك، و اعلم أنَّ الدنيا يومان يوم لك و يوم عليك!». عین الخطأ:

(١) الدنيا: مشتق و اسم تقضيل، و اسم «أنَّ» و خبره «يومان» - يوم: بدل تقضيل أو تفريع، و مرفوع بالتبعية للمبدل منه «يومان» أو على أنه خبر لمبدأ محذف

(٢) و لا مرزوق: الواو حرف عطف، و «لا» حرف زائد لتأكيد النفي، و مرزوق: اسم مفعول و شبه الفعل و نائب فاعله الضمير المستتر فيه تقديره «أنت»

(٣) إنك: اسمه ضمير الكاف و خبره الجملة «لست» - لست: من الأفعال الناقصة و اسمه ضمير النساء البارز و خبره «سابق» شبه الفعل

(٤) سابق: مجرور بحرف الجر، سابق: جار و مجرور و متعلقهما فعل «لست» - أجل: مفعول به و منصوب لشبه الفعل «سابق»

١٧ - «أُقيِّم بدار الحزم، مadam حزمها و أَحَرِّ - إِذَا حالت - بَأْنَ أَتَحُولَ!». عَيْنُ الْخَطَا:

(١) مadam: من الأفعال الناقصة و هي من النواصخ، «ما» حرف مصدرى و ظرفى تأويله «مدة دوامه ...»، اسمه «حزم» و خبره محفوظ

(٢) أحَرِّ: فعل لإنشاء التَّعْجِب على وزن الأمر، مفعوله المصدر المؤول «أَنَّ أَتَحُولَ» و هو مجرور في اللَّفْظ بحرف الباء الزائدة

(٣) أُقيِّم: فعل مضارع، مزيد ثالثي من باب إِفْعَال، معنٌّ و أجوف، إعلاله بالاسكان بنقل الحركة ثم بالقلب، فاعله الضمير المستتر فيه وجواباً تقديره «أنا»

(٤) أَتَحُولَ: مضارع من باب تَقْعِلَ، و المصدر المؤول متَّعِجَّبٌ منه و مجرور بحرف الباء الزائدة في اللَّفْظ و مرفوع محلاً على أنه فاعل لفعل «أَحَرِّ»

١٨ - «وَ مَن يَتَّبِعُ جَاهِدًا كُلَّ عَثْرَةٍ يَجْدُهَا، وَ لَا يَسْلِمُ لَهُ الدَّهْرُ صَاحِبُهُ!». عَيْنُ الصَّحِيفَ:

(١) يَجْدُ: معنٌّ و مثال (له الإعلال بالحذف)، فعل جواب شرط و مجزوم، فاعله الاسم الظاهر «صاحب» - الدهر: مفعول به لفعل «يسْلِمَ»

(٢) يَسْلِمَ: مجرد ثالثي، معطوف على جواب الشرط فيجوز فيه الجزم و الرفع، فاعله «صاحب» و الجملة فعلية

(٣) عَثْرَةٌ: اسم الهيئة أو النوع من مصدر «عَثْرَةٌ»، مضارف إليه للمضاد «كُلَّ»، و فعل «يَجْدُ» مع فاعله جملة فعلية و نعت للمنعوت «عَثْرَةٌ»

(٤) يَتَّبِعُ: مضارع من باب «تَقْعِلَ»، فعل شرط و مجزوم - جاهِدًا: حال مفردة و منصوب و عامل الحال فعل يتبع، و صاحبها الضمير المستتر في العامل

■ ■ عَيْنُ الْمَنَاسِبِ لِلْجَوابِ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ (١٩-٣٠)

١٩ - عَيْنُ الْخَطَا عن اسم التفضيل:

(١) إِسْتَحْمَدَ اللَّهُ خَلْقَهُ؛ فَهُوَ أَحَمَّ ذَنْبَ أَنْ يُشْتَنِي عَلَيْهِ!

(٢) خَصَّرَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْسِ درجات؛ فَالْيَوْمُ أَخْصَرُ مِنْ أَمْسٍ!

(٣) حُمَدَ مِنْ قَنْعَنَ، أَكْثَرَ مِنَ الَّذِي لَمْ يَقْنَعْ؛ فَالْقَانُونُ أَحَمَّ مِنْ غَيْرِ الْقَانُونِ!

(٤) اخْتَصَرَ الْخَطِيبُ كَلَامَهُ عَنِ الصَّلَاةِ وَ أَسْهَبَ فِي الصَّوْمِ؛ فَكَلَامُهُ عَنِ الصَّلَاةِ كَانَ أَخْصَرَ!

- عَيْنُ الْخَطَا في النسبة:

(١) يَدَ ← يَدِيَ ← إِبْنَيَ ← إِبْنَيَ

(٢) أَخْتَ ← أَخْوَيَ ← مَكَاتِبَ ← مَكَاتِبَيَ

٢١- عین ما يختلف عن الباقي في نوع الإعلال:

- (٤) إيحاء (٣) اعتياد (٢) اتحاد (١) إيجاد

٢٢- عین حرف الجر شبه زائد:

- (٢) و إن من شيء إلا يسبح بحمده! (١) رب حامل فقه إلى من هو أفقه منه!

- (٤) التائب من الذنب كمن لا ذنب له! (٣) إني ما رأيتك منذ يوم الجمعة!

٢٣- «ما أطمع فيه أن أنجح في الامتحان؛ أفلاترى أن لا ينجح إلا المجد!». عین الصحيح عن الإعراب:

- (١) أنجاح / ينجح (٢) أنجاح / ينجح (٣) أنجاح / ينجح (٤) أنجح / ينجح

٢٤- عین نوع الجملة فيما أشير إليه بخط: «فلا يحزنك قولهم إننا نعلم ما يُسترون و ما يعطون» «لا يحزنك قولهم إن العزة لله جميغاً»:

- (١) معتبرضة / مفعولية (٢) حالية / حالية (٣) مستأنفة / ابتدائية (٤) مفسرة / مقول القول

٢٥- عین الصحيح عن التوكيد:

- (١) علقت اللوحتين الجميلتين كلّيّهما على جدار الغرفة!

- (٢) إن معلمتنا نفسها قد زرعت في قلوبنا بذور الأمل!

- (٣) غيرت أماكن الكراسي كلّه في صالة الاستقبال!

- (٤) ذهب الحاج أجمع كلّهم لزيارة بيت الله الحرام!

٢٦- عین الخطأ في إعمال أفعال القلوب:

- (١) علمت الخبر صادقاً!

- (٤) علمت ما الخبر صادقاً!

٢٧- عین ما فيه عطف البيان فقط:

- (١) يا زميلة الأستاذة؛ ما أصعب عملك!

- (٤) إن هذه أمتك؟ أخيراً أم شرّاً!

٢٨- «ألا كل شيء ما خلا الله باطل». عین الصحيح عن إعراب لفظ الجلالة «الله»:

- (١) مجرور وجوباً بحرف الجر

- (٤) منصوب وجوباً على المفعولية

٢٩- عین ما ليس باستغاثة:

- (١) يا علماء؛ للعلم والآدب!

- (٤) يا فراء القرآن؛ لكم ما عملتم!

- (٣) يا لذوي الدراسة و يا لخبراء؛ للدراسات الجامعية!

- (٤) يا للعلماء و يا للأدباء؛ من ضاللة الدراسة في الجامعات!

۳۰- عین الخطأ:

- ۱) احفظني دروسك يا طالبه!
 ۲) حفاظ دروسك يا طالبه!
 ۳) احفظني يا طالبه دروسك!
 ۴) حفاظ يا طالبه دروسك!
- کدام مورد، درست است؟ - ۳۱

«کسی که شک در حدث دارد و بنابر احتیاط وضو می‌گیرد اگر بعداً یقین کند که محدث بوده است»
 ۱) وضویش صحیح است زیرا کامل الارکان است.

۲) مطابق قول اصح، وضویش اعتباری ندارد زیرا بنابر شک و تردید وضو گرفته است.

۳) اگر وضو به قصد نماز باشد باید دوباره وضو بگیرد ولی اگر برای امر دیگری چون تلاوت است نیازی نیست.

۴) اگر وضو برای نماز فرض است باید وضویش را تجدید کند اما اگر برای نماز سنت است تجدید وضو لازم نیست.

۳۲- مطابق رأى راجح مذهب شافعى، کدام رأى در ارتباط با مسح سر در وضو، درست است؟

- ۱) مسح سر با غیر دست مثل چوب و پارچه خیس، صحیح است.
 ۲) شستن سر به جای مسح، مجزی نیست زیرا ماهیت مسح و غسل با هم فرق دارند.
 ۳) مسح قسمتی از یک تار موی سر، کافی نیست؛ باید حداقل سه تار مو، مسح شود.
 ۴) در مسح سر، باید قسمتی از جلوی سر (ناصیه) مسح شود چون سنت، مبین قرآن است.
- کدام مورد، نادرست است؟ - ۳۳

۱) به اتفاق مجتهدان، نماز جمعه به صورت جمعه، قابل قضا کردن نیست.

۲) اگر وقت باقی‌مانده ظهر، کفاف خواندن نماز جمعه را ندهد، باید نماز ظهر خوانده شود.

۳) در روز جمعه اگر نمازگزاران در بقای وقت ظهر شک داشته باشند حق ندارند نماز جمعه بخوانند.

۴) اگر پس از خواندن یک رکعت از نماز جمعه، وقت نماز ظهر تمام شود، نمازگزاران، یک رکعت دیگر بخوانند.

۳۴- کدام مورد درخصوص پرداخت زکات به اصول و فروع، درست است؟

- ۱) پرداخت زکات به آنان مطلقاً جائز است.
 ۲) چنانچه فقیر یا مسکین باشند، پرداخت زکات به آنان جائز است.
 ۳) چنانچه از جمله صنف «عاملین» باشند پرداخت زکات به آنان جائز است.
 ۴) چنانچه از جمله اصناف «غارمین یا فی سبیل الله» باشند پرداخت زکات به آنان جائز است.

۳۵- حکم امساك بقية روز، به نسبت «کافرى که در اثنای روز مبارک رمضان مسلمان می‌شود» و «زنی که در اثنای روز ماه مبارک رمضان عادت ماهیانه‌اش تمام می‌شود»، کدام است؟

- ۱) امساك به نسبت هر دوی آنان واجب است.
 ۲) امساك به نسبت هر دوی آنان مستحب است.
 ۳) امساك بر تازه مسلمان واجب، ولی بر زن مستحب است.
 ۴) امساك بر زن واجب، ولی بر تازه مسلمان مستحب است.

۳۶- کدام مورد درباره حکم سفر زوجه برای انجام مناسک حج، بدون اذن شوهرش، درست است؟

- ۱) حج صحيح است ولی سفر حرام است.
 ۲) حج باطل است و سفر حرام است.
 ۳) حج صحيح است و سفر جائز است.
 ۴) حج باطل است و سفر جائز است.

-۳۷- مشتری برای دریافت ثمن مبیع، بایع را به شخص ثالثی حواله داده و متعاقباً بیع را به خیار عیب فسخ کرده است؛ کدام مورد درخصوص حواله، درست است؟

- (۱) اگر محatal، ثمن را از محال علیه گرفته باشد، حواله، صحیح و الا باطل است.
- (۲) اگر محال علیه، حواله را قبول کرده باشد، حواله، صحیح و الا باطل است.
- (۳) بعد از فسخ بیع، حواله، باطل می‌شود.
- (۴) با وجود فسخ بیع، حواله، صحیح است.

-۳۸- در کدام مورد تصرف «سفیه»، نادرست است؟

- (۱) همسرش را طلاق بائن دهد، چون متضمن هزینه مهر و ازدواج مجدد است.
- (۲) با زنش خلع کند، چون خلع یک تصرف مالی است و سفیه از تصرفات مالی منع شده است.
- (۳) با اذن ولی خویش ازدواج کند، چون اذن ولی نیز نمی‌تواند موجب صحت تصرفات مالی سفیه شود.
- (۴) کالایی را در مقابل ثمن فی الذمه بخرد، چون تصرف انجام داده و سفیه از تصرف مالی ممنوع است.

-۳۹- شخصی مال خود را به رهن داده و قبل از اقباض آن را به عنوان صداق زوجه تعیین کرده است. کدام مورد درخصوص رهن و صداق درست است؟

- (۱) هر دو صحیح است ولی حق مرتهن مقدم بر حق زوجه است.
- (۲) رهن، صحیح و صداق باطل است.
- (۳) رهن، باطل و صداق صحیح است.
- (۴) هر دو باطل است.

-۴۰- اگر شرط شود مرهون در زمان حلول دین، مبیع برای مرتهن باشد، کدام حکم بر این شرط و عقد مترتب می‌شود؟

- (۱) شرط تأثیت، موجب فساد بیع می‌گردد ولی عقد رهن صحیح است.
- (۲) هم رهن صحیح است و هم بیع، بهدلیل المسلمون عند شروطهم.
- (۳) شرط، لغو است و عقد رهن براساس استصحاب تنفیذ می‌شود.
- (۴) عقد رهن بهدلیل تأثیت، فاسد است و عقد بیع بهدلیل تعليق.

-۴۱- اگر وکیل ادعا کند موکل فیه را به مالک برگردانده و مالک انکار کند و هیچ سندی بر اثبات گفته هیچ یک نباشد، کدام مورد مطابق رأی راجح مذهب شافعی، درست است؟

- (۱) مطلقاً قول مالک پذیرفته می‌شود زیرا اصل، عدم رد است و رد ثابت نشده است.
- (۲) مطلقاً قول وکیل پذیرفته می‌شود زیرا وکیل، امین است و خیانت او ثابت نشده است.
- (۳) اگر وکالت تبرعی باشد قول، قول وکیل است و اگر در مقابل اجرت باشد قول مالک مقدم است.
- (۴) در صورت بقای عقد وکالت، قول وکیل پذیرفته می‌شود، در غیر این صورت، قول مالک مقدم است.

-۴۲- اگر عین مستعاره در دست مستعیر تلف شود، مستعیر، ضامن چیست؟

- (۱) قیمتِ یوم التلف است زیرا اصل، رد عین است و با تلف، رد عین، متعدد شده است.
- (۲) قیمتِ یوم القبض است زیرا عین، با قبض، در اختیار او قرار گرفته است.
- (۳) قیمتِ یوم العقد است زیرا روز عقد، سببِ ضمان بر او لازم آمده است.
- (۴) مستعیر، ضامن چیزی نیست زیرا بد مستعیر، امانی است.

-۴۳- کدام دین لازم است ولی هنوز مستقر نشده است؟

- (۱) مال جعله قبل از اتمام عمل
- (۲) ثمن در مدت زمان خیار معامله
- (۳) ثمن پس از قبض مبیع و اتمام مدت زمان خیار
- (۴) ثمن پس از سپری شدن مدت زمان خیار معامله

- ۴۴- اقرار به مجھول، چه حکمی دارد؟

- (۱) باطل است زیرا در صورت جهل، هیچ مبنای واقعی و عملی برای کشف واقع وجود ندارد.
- (۲) باطل است زیرا اقرار، اخبار از امر سابق است و با جهل، ثابت نمی‌شود.
- (۳) صحیح است و در تفسیر آن به مقر، رجوع می‌شود.
- (۴) صحیح است و در تفسیر آن به عرف، رجوع می‌شود.

- ۴۵- در مسأله «مات عن زوجة و بنت ابن و اخت لأب و جدة لأم» کمترین سهم به کدام یک از ورثه تعلق می‌گیرد؟

۱) جدة لأم	۲) زوجة
۳) بنت ابن	۴) اخت لأب

- ۴۶- در کدام مورد یکی از وراث، حجب می‌شود؟

- (۱) ماتت عن زوج و جدة لأم و جدة لأب و بنت ابن
- (۲) مات عن زوجة و بنت ابن و اخت شقيقة و اخت لأب
- (۳) ماتت عن بنتین و بنت ابن و ابن ابن ابن و جدة لأم
- (۴) مات عن اربع اخوات لأب و ثلاث جدات و خمسة اخوة لأم و اربع اخوات لأم

- ۴۷- کدام مورد درخصوص «وقف بر ذمی» و «وقف بر میت»، درست است؟

- (۱) هر دو باطل است.
- (۲) هر دو صحیح است.

- ۴۸- زوج به زوجه‌اش می‌گوید: «اگر به فلان بچه شیر داده باشی مطلقه هستی، زن نیز چهار زن به عنوان شاهد بر اثبات رضاع، اقامه می‌کند. مطابق رأی راجح مذهب شافعی کدام مورد، درست است؟

- (۱) رضاع، ثابت می‌شود و طلاق نیز به تبع آن ثابت می‌گردد.
- (۲) رضاع، ثابت می‌شود ولی طلاق خیر، زیرا طلاق با شهادت زنان ثابت نمی‌شود.
- (۳) رضاع، ثابت می‌شود ولی طلاق ثابت نمی‌شود، زیرا طلاق معلق، واقع نمی‌شود.
- (۴) نه رضاع ثابت می‌شود و نه طلاق زیرا اثبات یکی منوط به احرار دیگری شده است.

- ۴۹- هرگاه زن به شوهرش بگوید: «إن طلقتني فأنت بريء من صداقتي» و شوهر نیز زن را طلاق دهد، حکم طلاق و صداق کدام است؟

- (۱) طلاق رجعی واقع می‌شود و ذمة شوهر از پرداخت صداق بری می‌شود.
- (۲) طلاق رجعی واقع می‌شود و ذمة شوهر از صداق بری نمی‌گردد.
- (۳) طلاق بائن واقع می‌شود ولی ذمة شوهر از صداق بری نمی‌گردد.
- (۴) طلاق بائن واقع می‌شود و ذمة شوهر از صداق بری می‌شود.

- ۵۰- اگر زوج خطاب به همسرانش بگوید: «احداکما طالق» و هیچ یک را بعینه قصد نکند، در این صورت کدام مورد، درست است؟

- (۱) طلاق هیچ کدام واقع نمی‌شود چون اصل عدم وقوع طلاق است.
- (۲) احتیاطاً طلاق هر دو واقع می‌شود ولی چون الاصل فی الابضاع التحریم.
- (۳) یکی از آن‌ها به صورت مبهم مطلقه می‌شود و باید خودش او را معین سازد.
- (۴) طلاق یکی از آن‌ها واقع می‌شود و باید به قید قرعه یکی انتخاب شود چون القرعه لکل مشکل.

- ۵۱- زوج در قبال حصة زوجه از ملک مشاعی مخالعه کرده است، کدام گزینه درباره خلع و حق شفعه، درست است؟
- (۱) خلع صحیح است و شفیع می‌تواند با پرداخت مهر المثل اخذ به شفعه کند.
 - (۲) خلع صحیح است و شفیع می‌تواند با پرداخت قیمت، اخذ به شفعه کند.
 - (۳) خلع باطل است و تبعاً شفیع حق شفعه ندارد.
 - (۴) خلع صحیح است و شفیع حق شفعه ندارد.
- ۵۲- کدام مورد درباره حکم فسخ نکاح برای زوجه به‌سبب اعسار شوهر در پرداخت مهر، درست است؟
- (۱) اگر اعسار شوهر پس از دخول باشد، حق فسخ برای زن ثابت است.
 - (۲) اگر اعسار شوهر قبل از دخول باشد، حق فسخ برای زن ثابت است.
 - (۳) اعسار شوهر در پرداخت مهر، مطلقاً موجب ثبوت حق فسخ نکاح برای زوجه است.
 - (۴) اعسار شوهر در پرداخت مهر، مطلقاً موجب ثبوت حق فسخ نکاح برای زوجه نیست.
- ۵۳- قاتل بلاfacile پس از ارتکاب قتل ادعا می‌کند که به سن بلوغ نرسیده است و از حیث ظاهري، امكان الحق او به بالغين و نابالغين، هر دو وجود دارد در اين صورت بنابر رأى اصح کدام مورد، درست است؟
- (۱) بدون یمین تصدیق می‌شود، زیرا اصل عدم بلوغ است.
 - (۲) تصدیق نمی‌شود، زیرا او در مظان اتهام و دفع ضرر از خود است.
 - (۳) با یمین تصدیق می‌شود، زیرا عمد صبی، عمد است و سوگند صبی معتبر است.
 - (۴) تصدیق نمی‌شود، زیرا قبول عدم بلوغ او به معنی قبول بی اعتباری سخن او نیز هست.
- ۵۴- کفاره قتل در کدام نوع قتل و در مورد چه مقتولی واجب است؟
- (۱) در قتل عمد و در مورد افراد معصوم الدم.
 - (۲) در مورد همه انواع قتل‌ها و همه افراد مقتول.
 - (۳) در هر نوع قتلی و در مورد مقتولی که معصوم الدم باشد.
 - (۴) در قتل عمد و شبه عمد و همه افراد چه معصوم الدم و چه غیر معصوم الدم.
- ۵۵- فردی با اسلحه فرد عاقل بالغی را تعقیب می‌کند و او در حال فرار، از ترس، خود را از ارتفاع به پایین می‌اندازد و در اثر سقوط، فوت می‌کند؛ کدام مورد درخصوص مسئولیت تعقیب‌کننده، درست است؟
- (۱) قصاص می‌شود زیرا او عامل اصلی سقوط و فوت بوده و سبب، اقوی از مباشر است.
 - (۲) نصف دیه را می‌پردازد زیرا این حالت، از حالات اجتماع سبب و مباشر است.
 - (۳) مسئولیتی ندارد زیرا فرد، خودش را از ارتفاع به پایین انداخته است.
 - (۴) باید دیه مغلظه پردازد؛ قصاص بهدلیل شبیه ساقط است.
- ۵۶- اگر یکی از زوجین مال دیگری را سرقت کند وجه راجح در فقه شافعی درباره حکم مسأله، کدام است؟
- (۱) حد سرقت در صورت وجود سایر شرایط، اجرا می‌شود.
 - (۲) بهدلیل شبیه اختلاط اموال، حد، مطلقاً اجرا نمی‌شود.
 - (۳) اگر سارق، زوجه باشد بهدلیل شبیه نفقه، حد، اجرا نمی‌شود.
 - (۴) حد سرقت اجرا می‌شود حتی اگر میزان مال به حد نصاب نرسد بهدلیل خیانت در امانت.
- ۵۷- اگر مقدوف بعد از اثبات قذف و قبل از اقامه حد، مرتكب زنا شود، کدام مورد درخصوص قاذف، درست است؟
- (۱) حد قذف اجرا نمی‌شود چون در قذف، اجماعاً حق الله غالب است.
 - (۲) اگر قذف با بیانه اثبات شده باشد حد قذف اجرا می‌شود.
 - (۳) اگر قذف با اقرار ثابت شده باشد حد قذف اجرا می‌شود.
 - (۴) مطلقاً حد قذف اجرا نمی‌شود.

- ۵۸- فردی ادعایی را علیه دیگری مطرح می‌کند و برای اثبات ادعایش بینهای ندارد و مدعی علیه انکار می‌کند. قاضی، قبل از درخواست مدعی، مدعی علیه را سوگند می‌دهد. کدام مورد درخصوص حکم این سوگند، درست است؟
- (۱) اعتباری ندارد زیرا سوگند، حق مدعی است و مدعی درخواست آن را نداده است.
 - (۲) اعتباری ندارد و حق مدعی علیه در سوگند خوردن ساقط شده است.
 - (۳) اعتباری ندارد ولی حق مدعی در سوگند دادن، ساقط می‌شود.
 - (۴) معتبر است زیرا سوگند به دستور قاضی بوده است.
- ۵۹- کدام مورد از حیث تعداد شهود یا جنسیت آن‌ها با سایر موارد فرق دارد؟
(۱) اقرار	(۲) نسب	(۳) وصیت	(۴) رهن
- ۶۰- کدام مورد درخصوص «دفع صائل»، درست است؟
- (۱) دفاع در مقابل صائل در هر صورتی واجب است.
 - (۲) چنانچه صائل مسلمان باشد دفاع از جان خود واجب نیست، ولی دفاع از جان و ناموس خانواده واجب است.
 - (۳) چنانچه صائل مسلمان باشد دفاع از جان خود واجب است، ولی دفاع از جان و ناموس خانواده واجب نیست.
 - (۴) دفاع در مقابل صائل، در هر صورتی مستحب است مگر اینکه صائل مسلمان باشد که در این حالت دفاع، مکروه است.
- ۶۱- کدام مورد درخصوص علم و عقیده، درست است؟
- (۱) علم و عقیده مترادف هستند.
 - (۲) علم، تصدیق جازم اما عقیده، تصدیق غیرجازم است.
 - (۳) علم، تصدیق جازم غیرقابل تغییر اما عقیده، تصدیق جازم قابل تغییر است.
 - (۴) علم، معرفت استدلالی است ولی عقیده، ممکن است استدلالی یا غیراستدلالی باشد.
- ۶۲- کدام مورد درخصوص تعلق خطاب به معدوم، درست است؟
- (۱) معتزله تعلق خطاب معنوی به معدوم را صحیح می‌دانند ولی اشاعره صحیح نمی‌دانند.
 - (۲) اشاعره تعلق خطاب معنوی به معدوم را صحیح می‌دانند ولی معتزله صحیح نمی‌دانند.
 - (۳) اشاعره تعلق خطاب تنجیزی به معدوم را صحیح می‌دانند ولی معتزله صحیح نمی‌دانند.
 - (۴) معتزله تعلق خطاب معنوی و تنجیزی به معدوم را صحیح می‌دانند ولی اشاعره تنها تعلق خطاب تنجیزی را صحیح می‌دانند.
- ۶۳- کدام مورد مبنای قائلان به جواز تکلیف ملجاً است؟
(۱) جواز تکلیف بما لا يطاق	(۲) جواز مؤاخذه به دلیل ایثار نفس
(۳) جواز مؤاخذه مکلف با استناد به نیت	(۴) جواز اختبار مکلف درأخذ به مقدمات
- ۶۴- کدام مورد درخصوص تبدیل شدن فرض کفایی به فرض عین، درست است؟
- (۱) همه فروض کفایی پس از شروع، به فرض عین تبدیل می‌شوند.
 - (۲) تنها فرض کفایی حج، پس از شروع، به فرض عین تبدیل می‌شود.
 - (۳) همه فروض کفایی پس از نیت به انجام آن‌ها، به فرض عین تبدیل می‌شوند.
 - (۴) فروض کفایی جهاد، نماز میت، حج و عمره پس از شروع، به فرض عین تبدیل می‌شوند.

۶۵- کدام مورد رأی مختار اشعاره است؟

«.....اباحه، حکمی شرعی»

(۱) است زیرا موارد مجھول الحکمی وجود دارد که مقتضی بیان رفع الحرج از سوی شارع است.

(۲) است زیرا اباحه، تخيیر بین فعل و ترك است و ثبوت آن متوقف بر حکم شرع است.

(۳) نیست زیرا اباحه، انتفای حرج است که قبل از شرع هم وجود داشته است.

(۴) نیست زیرا نقش شرع فقط امضای احکام عقلی قبلی بوده است.

۶۶- از نظر اشعاره، اصولاً نیابت در عبادات بدنی چگونه است؟

(۱) عقلاً جائز است، زیرا منافاتی با عقل ندارد.

(۲) عقلاً جائز نیست، زیرا با نیابت، ابتلا و امتحان به دست نمی‌آید.

(۳) شرعاً در تمامی زمینه‌ها جائز است به شرطی که با لفظ وصیت باشد.

(۴) شرعاً در همه موارد باطل است چون نص شرعی مبنی بر بطلان، وجود دارد.

۶۷- کدام مورد درخصوص عموم حکم مقرن به علت، درست است؟

(۱) حکم معلق به علت، لفظاً و معناً مفید عموم است.

(۲) حکم معلق به علت، لفظاً و معناً مفید عموم نیست.

(۳) حکم معلق به علت، لفظاً مفید عموم نیست ولی معناً مفید عموم است.

(۴) حکم معلق به علت، لفظاً مفید عموم است ولی معناً مفید عموم نیست.

۶۸- کدام مورد درخصوص «عموم مقتضی» و «معطوف بر عام»، درست است؟

(۱) هر دو مفید عموم هستند.

(۲) هیچ‌یک از آن دو مفید عموم نیستند.

(۳) عموم مقتضی، مفید عموم است ولی معطوف بر عام خیر.

(۴) معطوف بر عام، مفید عموم است ولی عموم مقتضی خیر.

۶۹- مبنای عدم تناول مطلق امر بر مکروه، کدام مورد است؟

«تناول مطلق امر بر مکروه،»

(۱) موجب عسر و حرج است که در شرع ممنوع است. (۲) موجب تضاد نصوص می‌گردد لذا شامل آن نمی‌شود.

(۳) مستلزم تناقض است و جمع آن محال است. (۴) موجب تعارض اخبار و احادیث ثابت می‌گردد.

۷۰- از نظر جمهور علمای شافعیه، کدام مورد درخصوص دلالت نهی بر فساد منهی عنه، درست است؟

(۱) نهی، مطلقاً بر فساد منهی عنه دلالت دارد.

(۲) نهی در عبادات و معاملات مطلقاً دلالتی بر فساد منهی عنه ندارد.

(۳) نهی تحريم مطلقاً دال بر فساد منهی عنه است و نهی تنزيه چنین دلالتی ندارد.

(۴) نهی در غیر معاملات مطلقاً و در معاملات اگر راجع به ارکان یا لوازم آن باشد دال بر فساد منهی عنه است.

۷۱- در مطلق و مقيید اگر حکم، واحد و سبب، مختلف باشد، کدام مورد از نظر امام شافعی درست است؟

(۱) مطلق بر مقيید حمل نمی‌شود. (۲) نظر امام شافعی توقف است.

(۳) مطلق، لفظاً بر مقيید حمل می‌شود. (۴) مطلق از طریق قیاس بر مقيید حمل می‌شود.

۷۲- کدام مورد در تعریف تأویل جامع‌تر است؟

(۱) حمل‌العام علی بعض افراده

(۲) حمل‌المشتک علی أحد معانیه

(۳) حمل‌الظاهر علی أحد معانیه المرجوح بدليل

(۴) صرف الكلام عن الحقيقة و حملة علی المجاز

- ۷۳- مطابق رأی راجح، کدام مورد در خصوص وحدت متکلم در مستثنی و مستثنی منه، درست است؟

(۱) متکلم در مستثنی و مستثنی منه باید واحد باشد.

(۲) تعدد متکلم در مستثنی و مستثنی منه بلا اشکال است.

(۳) واحد بودن متکلم در مستثنی و مستثنی منه در آمر و مأمور بلا اشکال است.

(۴) تعدد متکلم در مستثنی و مستثنی منه در مورد خدا و رسول خدا (ص) واجب است.

- ۷۴- بنا به رأی جمهور، کدام مورد درست است؟

آیة شریفه «حرّمت عليکم امہاتکم»، مجمل

(۱) است زیرا برای صحت خود، نیازمند تقدیر یک محدود است.

(۲) نیست زیرا بنابر عرف، کلمه «نکاح» باید در تقدیر گرفته شود.

(۳) نیست، زیرا لفظ «امهات» با اضافه شدن به ضمیر «کم»، معرفه شده است.

(۴) است زیرا تحریم بر اعیان متعلق شده در حالی که متعلق احکام، افعال هستند.

- ۷۵- کدام نص شرعی، مجمل نیست؟

(۲) لا يمنع احدكم جاره أن يضع خشبة في جداره

(۱) أو يغفو الذى بيده عقدة النكاح

(۴) رفع عن امتى الخطأ والنسيان وما استكرهوا عليه

(۳) وما يعلم تأويله الا الله و الراسخون في العلم

کدام کلمه مشخص شده، مفید حصر نیست؟

(۲) لا عالئم الا زيد

(۱) واعلموا إنما الحياة الدنيا لعب و لهو و زينة

(۴) فالله هو الولي

(۳) إنما الحكم لله

- ۷۶- مفهوم مخالف کدامیک به دلیل تبادر به ذهن، در حکم منطق دانسته شده است؟

(۲) نفی و استثناء

(۱) غایت

(۴) تقديم معمول بر عامل

(۳) حصر با ضمیر فصل

- ۷۷- مطابق رأی اصح، کدام مورد در خصوص تعداد راویان اخبار متواتر، درست است؟

(۱) حداقل چهل نفرند ولی هفتاد نفر حتماً توافق است.

(۲) حداقل دوازده نفرند ولی چهل نفر حتماً توافق است.

(۳) چهار نفر هم می‌توانند متواتر باشند، به دلیل اثبات اشد حدود (حد زنا).

(۴) حداقل پنج نفرند، گرچه این تعداد همواره نمی‌تواند دلیل بر وجود توافق باشد.

- ۷۸- در صورت تعارض قول و فعل پیامبر(ص) و عدم علم به متأخر، کدام مورد مقدم است؟

(۱) همواره قول، مقدم است به دلیل اصالت آن در ابلاغ احکام.

(۲) همواره، فعل مقدم است به دلیل وضوح فعل در بیان احکام.

(۳) نسبت به پیامبر(ص)، توقف و در مورد امت، قول مقدم است.

(۴) نسبت به پیامبر(ص)، قول و نسبت به امت، فعل، مقدم است.

- ۷۹- اگر شیخ حدیث، با قاطعیت شاگرد خود را در نقل حدیث تکذیب کند و بگوید این حدیث را برای او نقل نکرده‌ام،

کدامیک از آثار مترتب می‌گردد؟

(۱) ضبط و اعتبار شیخ و شاگرد هر دو ساقط می‌شود.

(۲) به دلیل احتمال کذب، ضبط و اعتبار شاگرد ساقط می‌گردد.

(۳) اختلاف در نقل حدیث تنها سبب سلب اعتبار همان حدیث می‌شود.

(۴) در اعتبار حدیث نقل شده مؤثر نیست و موجب سقوط آن نمی‌شود.

-۸۱- کدام مورد در خصوص اثبات «جرح و تعديل» در «راوی» و «شاهد»، درست است؟

«.....»

- (۱) راوی با دو نفر ثابت می‌شود ولی شاهد با یک نفر
- (۲) راوی با یک نفر ثابت می‌شود ولی شاهد با دو نفر
- (۳) راوی و شاهد با یک نفر ثابت می‌شود.
- (۴) راوی و شاهد با دو نفر ثابت می‌شود.

-۸۲- تقسیم قیاس به «قطعی» و «ظنی»، بر کدام مبنای است؟

(۱) القياس من حيث هو

(۲) القياس من حيث الحكم الثابت في الفرع

(۳) القياس من حيث وجود علة الفرع في الأصل

(۴) القياس من حيث ثبوت مثل أو نقيض حكم الأصل في الفرع

-۸۳- در خصوص عمل به قیاس، کدام یک مورد تأیید اصولیین شافعیه است؟

- (۱) قیاس در همه ابواب فقه جایز است.
- (۲) قیاس در غیر ابواب حدود و کفارات جایز است.
- (۳) صرفًا قیاس منصوص العلة در همه ابواب فقه جایز است.
- (۴) قیاس جلی و قیاس مساوی در همه ابواب فقه جایز و قیاس أدنى در همه ابواب فقه ممنوع است.

-۸۴- در بحث مسالک العلة کدام مورد از اقسام ایماء محسوب نمی‌شود؟

- (۱) اقتراض الوصف بالحكم
- (۲) ذکر الوصف في الحكم
- (۳) ترتیب الحكم على الوصف
- (۴) تعیین العلة بایباء مناسبتها للحكم

-۸۵- کدام مورد در خصوص تحقیق المتناط، درست است؟

- (۱) مقارنة الحكم بالوصف المناسب
- (۲) اثبات العلة في أحد صورها
- (۳) تعیین علة الحكم بنص او اجماع
- (۴) دوران الحكم حول العلة وجوداً و عدماً

-۸۶- کدام مورد در خصوص حجت اجماع، درست است؟

- (۱) اجماع، حجتی قطعی است، گرچه به صورت آحاد نقل شده باشد.
- (۲) اجماع تنها زمانی حجت قطعی است که به صورت متواتر نقل شده باشد.
- (۳) اجماع، در هر حال حجتی ظنی است، زیرا منشأ آن ظنی (حاصل اجتهاد مجتهد) است.
- (۴) اجماع اگر به صورت متواتر نقل شود، حجتی قطعی و اگر به صورت آحاد نقل شود، حجتی ظنی است.

-۸۷- کدام مورد بیانگر وظیفه مجتهد در صورت تکرار واقعه است؟

- (۱) مطلقاً نمی‌تواند به اجتهاد سابق اعتماد نماید و باید دوباره اجتهاد کند.
- (۲) مطلقاً می‌تواند با اعتماد به اجتهاد قبل فتوا دهد و لزومی به یادآوری دلیل حکم سابق وجود ندارد.
- (۳) در صورت یادآوری دلیل فتوا، تجدید اجتهاد لازم نیست و در غیر آن صورت باید دوباره اجتهاد نماید.
- (۴) اجتهاد مجدد لازم نیست و با اعتماد به اجتهاد سابق فتوا می‌دهد مگر آنکه دلیلی تازه یافته باشد.

-۸۸- در خصوص «جواز اجتهاد انبیاء» علیهم السلام کدام مورد منطبق بر نظر جمهور اصولیین است؟

- (۱) مطلقاً جایز نیست.
- (۲) مطلقاً جایز است.
- (۳) در امور دینی جایز و در غیر آن ممنوع است.
- (۴) در امور دینی جایز و در غیر آن ممنوع است.

-۸۹- کدام شرط برای رسیدن به رتبه اجتهاد لازم است؟

- (۱) علم به فروع فقهی
- (۲) علم به موارد اجماع
- (۳) علم به دلیل عقلی
- (۴) برخورداری از عدالت

۹۰- کدام مورد، بیانگر دلیل منکران ترادف در اسماء شرعی است؟

- ۱) ترادف در اسماء شرعی، موجب ابهام در نصوص است که جایز نیست.
- ۲) ترادف بهدلیل نیاز و ضرورت ادبی بهوجود آمده که در شرع منتفی است.
- ۳) پذیرش ترادف با توجه به کثرت مترادفات، سبب اجمال نصوص شرعی می‌شود.
- ۴) وضع حقيقی لغت، دال بر عدم ترادف است در حالی که زبان شارع، زبان حقیقت است.